

Allmänna helgdagar m.m.

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas sammanlagt 25 motionsyrkanden från allmänna motionstiderna 2007 och 2008. Yrkandena avser frågor om helgdagar, flaggning, ett offentligt belöningssystem och en nationalsång.

Huvuddelen av yrkandena avser frågor som behandlats tidigare under valperioden, i betänkande 2006/07:KU15. Yrkandena behandlas därför nu kortfattat, och såvitt avser beskrivning av gällande ordning och annan bakgrund hänvisas till det tidigare betänkandet.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden. En reservation (v, mp) och ett särskilt yttrande (mp) har avgetts.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Nationaldagen	5
Internationella kvinnodagen	5
Flaggdagar och flaggning	6
Belöningssystem	7
Nationalsång	8
Reservation	10
Kungliga flaggdagar, punkt 3 (v, mp)	10
Särskilt yttrande	11
Internationella kvinnodagen, punkt 2 (mp)	11
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	12
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Nationaldagen

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:K241 och 2008/09:K280.

2. Internationella kvinnodagen

Riksdagen avslår motion 2008/09:K360.

3. Kungliga flaggdagar

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:K245 och 2008/09:K298.

Reservation (v, mp)

4. Flaggdagar och flaggning i övrigt

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:K299, 2007/08:K304 yrkandena 1 och 2, 2007/08:K400, 2008/09:K242, 2008/09:K249, 2008/09:K276 och 2008/09:K375 yrkande 1.

5. Belöningssystem

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:K263, 2007/08:K297, 2007/08:K319 yrkandena 1 och 2, 2007/08:K339, 2007/08:K402, 2008/09:K272 och 2008/09:K285 yrkandena 1 och 2.

6. Nationalsång

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:K327, 2007/08:K399 och 2008/09:K396.

Stockholm den 18 november 2008

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Per Bill (m), Margareta Cederfelt (m), Morgan Johansson (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Stefan Tornberg (c), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Helene Petersson i Stockaryd (s), Björn Leivik (m), Billy Gustafsson (s), Ingvar Svensson (kd), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s), Annie Johansson (c), Mikael Johansson (mp), Karl Sigfrid (m) och Inger Jarl Beck (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet består av sammanlagt 25 motionsyrkanden från allmänna motions-tiderna 2007 och 2008. Yrkandena avser frågor om helgdagar, flaggning, ett offentligt belöningsystem och en nationalsång.

Huvuddelen av yrkandena avser frågor som utskottet har behandlat ingående tidigare under valperioden, i betänkande 2006/07:KU15. Yrkandena behandlas därför nu kortfattat, och såvitt avser beskrivning av gällande ordning och annan bakgrund hänvisas till det tidigare betänkandet.

Utskottets överväganden

Som nämnts ovan behandlade utskottet motioner om nationaldagen, olika flaggdagsfrågor och det offentliga belöningsystemet ingående i betänkande 2006/07:KU15. Betänkandet innehöll en noggrann redogörelse för gällande regler och annan bakgrund i dessa frågor.

Nationaldagen

Utskottets förslag i korthet

Motioner om att flytta Sveriges nationaldag från den 6 juni avstyrks.

Motionerna

I två likalydande motioner, 2006/07:K241 och 2007/08:K280, begär Johan Linander (c) ett tillkännagivande om att Sveriges nationaldag bör ändras från den 6 juni till exempelvis den 24 maj.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade en motsvarande motion i betänkande 2006/07:KU15. Utskottet framhöll att den 6 juni sedan länge firats som Sveriges nationaldag, bl.a. med hänvisning till att 1809 års regeringsform utfärdades denna dag. Enligt utskottets mening saknades tillräckliga skäl att bryta med denna tradition, och motionen avstyrktes.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin tidigare uppfattning och avstyrker motionerna 2006/07:K241 (c) och 2007/08:K280 (c).

Internationella kvinnodagen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om att göra internationella kvinnodagen till helgdag.

Jämför särskilt yttrande (mp).

Motionen

Anne Ludvigsson m.fl. (s) begär i motion 2008/09:K360 ett tillkännagivande om att internationella kvinnodagen bör göras till helgdag i utbyte mot någon av de nuvarande helgdagarna. I sin motivering för förslaget hänvisar motionärerna bl.a. till att FN:s generalförsamling rekommenderat ett allmänt firande av dagen och att man i många länder beslutat att göra dagen till helgdag. Motionärerna betonar att kvinnodagen är berättelsen om kvinnor som tillsammans fört en kamp för rättvisa och jämställdhet, fred och utveckling och att kvinnors kamp behövs i dag lika väl som förr.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade frågan om internationella kvinnodagen som helgdag senast i sitt betänkande 2002/03:KU26. Utskottet vidhöll tidigare bedömning att motioner om att göra dagen till allmän helgdag skulle avstyrkas.

I betänkande 2005/06:KU24 avstyrkte utskottet en motion om att göra internationella kvinnodagen till allmän flaggdag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin tidigare bedömning att internationella kvinnodagen inte bör göras till allmän helgdag. Därmed avstyrks motion 2008/09:K360 (s).

Flaggdagar och flaggning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om förändringar i fråga om de allmänna flaggdagarna och om ett nationellt regelverk för den svenska flaggan.

Jämför reservation (v, mp).

Motionerna

I ett antal motioner begärs ett tillkännagivande om att *Europadagen* den 9 maj bör bli en allmän flaggdag. Det gäller motionerna 2007/08:K299 och 2008/09:K375 av Cecilia Wigström i Göteborg och Karin Granbom (båda fp), 2007/08:K304 (yrkande 1) och 2008/09:K276 av Hans Backman (fp), 2007/08:K400 av Magdalena Andersson och Bengt-Anders Johansson (båda m) samt 2008/09:K242 av Hans Rothenberg och Lars-Arne Staxäng (båda m).

I motionerna 2007/08:K304 (yrkande 2) av Hans Backman (fp) och 2008/09:K242 av Hans Rothenberg och Lars-Arne Staxäng (båda m) begärs också ett tillkännagivande om att *dagen för allmänna val till Europaparlamentet* bör vara allmän flaggdag. I båda motionerna hänvisas bl.a. till att dagen för allmänna val till riksdagen är flaggdag.

I två motioner, 2007/08:K245 av Hillevi Larsson och Lars Wegendal (båda s) och 2008/09:K298 av Lars Wegendal (s) begärs ett tillkännagivande om att de ”*kungliga flaggdagarna*” bör upphöra att vara flaggdagar, men att flaggan fortsatt bör hissas den 30 april, dock inte för kungen utan därför att det är valborgsmässoafton.

I motion 2008/09:K249 av Ulf Grape (m) begärs ett tillkännagivande om att det bör införas ett *nationellt regelverk* som stärker den svenska flaggan som nationalsymbol och som också anger hur utländska flaggor får användas i Sverige.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade motioner om Europadagen som allmän flaggdag och om avskaffande av kungliga flaggdagar senast i betänkande 2006/07: KU15. I sin bedömning påpekade utskottet att den 9 maj i svenska almanackor anges som Europadagen och att det finns skäl att uppmärksamma denna dag på olika sätt, liksom dagen för val till Europaparlamentet. Utskottet var emellertid, liksom tidigare, inte berett att förorda att nya flaggdagar infördes och inte heller att vissa nu gällande flaggdagar togs bort.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är, liksom tidigare, inte berett att förorda att nya flaggdagar införs eller att vissa nu gällande flaggdagar tas bort. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2007/08:K245 (s), 2007/08:K299 (fp), 2007/08:K304 (fp), 2007/08:K400 (m), 2008/09:K242 (m), 2008/09:K276 (fp), 2008/09:K298 (s) och 2008/09:K375 (fp).

Utskottet ser inte heller skäl för ett sådant regelverk som förordas i motion 2008/09:K249 (m).

Belöningsystem

Utskottets förslag i korthet

Utskottet anser inte att förändringar i det offentliga belöningsystemet är påkallade och avstyrker motioner i ämnet.

Motionerna

Flera motioner tar upp frågan om en reformering av det offentliga ideella belöningssystemet och nämner särskilt möjligheten att återinföra och förnya *ordensväsendet*. Det gäller motionerna 2007/08:K263 av Mats Pertoft (mp), 2007/08:K297 av Annelie Enochson (kd), 2007/08:K319 och 2008/09:K285 av Marianne Watz (m), 2007/08:K402 av Chatrine Pålsson Ahlgren och Cecilia Magnusson (kd, m) och 2008/09:K272 av Göran Montan (m).

I motion 2007/08:K339 av Allan Widman m.fl. (fp, m, c) begärs ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att en ”*riksdagens hedersmedalj* för internationell insats” bör inrättas för att kunna tilldelas den som vid internationell insats med fara för eget liv gjort en särskilt berömlig gärning.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade motioner av liknande innehåll i betänkande 2006/07:KU5. Utskottet redogjorde därvid ingående för gällande regler med bakgrund. Bland annat erinrade utskottet om motiven bakom 1975 års reformering av det svenska belöningssystemet och om att riksdagen sedan år 1986 återkommande avslagit motioner om ett reformerat ordens- och medaljväsende. Utskottet konstaterade att motioner i ämnet under riksmötet 2003/04 hade avstyrkts med hänvisning till att det inte ansågs påkallat med några förändringar i det offentliga belöningssystemet.

I betänkande 2006/07:KU5 vidhöll utskottet sitt tidigare ställningstagande och avstyrkte föreliggande motioner.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser det fortfarande inte påkallat med några förändringar i det offentliga belöningssystemet. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2007/08:K263 (mp), 2007/08:K297 (kd), 2007/08:K319 (m), 2007/08:K339 (fp, m, c), 2007/08:K402 (kd, m), 2008/09:K272 (m) och 2008/09:K285 (m).

Nationalsång

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motioner om att ”Du gamla, du fria” ska ges officiell status som nationalsång.

Motionerna

I tre motioner, 2007/08:K327 av Betty Malmberg (m), 2007/08:K399 av Eva Johnsson (kd) och 2008/09:K396 av Lennart Sacrédeus och Eva Johnsson (båda kd) begärs tillkännagivanden om att ”Du gamla, du fria” bör ges officiell status som nationalsång.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade frågan om ”Du gamla, du fria” som nationalsång senast i betänkande 2003/04:KU15. Utskottet vidhöll där ett tidigare ställningstagande, som innebär att det inte finns behov av ett juridiskt erkännande av sången som Sveriges nationalsång och avstyrkte föreliggande motion.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte heller nu att det behövs ett juridiskt erkännande av ”Du gamla, du fria” som nationalsång. Motionerna 2007/08:K327 (m), 2007/08:K399 (kd) och 2008/09:K396 avstyrks.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Kungliga flaggdagar, punkt 3 (v, mp)

av Marianne Berg (v) och Mikael Johansson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:K245 och 2008/09:K298.

Ställningstagande

Vi vill framhålla att det finns åtskilliga viktiga minnesdagar i almanackan som inte är allmänna flaggdagar. Bland annat mot den bakgrunden framstår det som besvärande att det fortfarande finns ”kungliga” flaggdagar. Kungens, drottningens och kronprinsessans födelsedagar och namnsdagar bör inte längre vara allmänna flaggdagar.

Den 30 april bör behållas som flaggdag men endast av det skälet att det är valborgsmässoafton.

Det anförda bör med bifall till motionerna 2007/08:K245 och 2008/09:K298 ges regeringen till känna.

Särskilt yttrande

Internationella kvinnodagen, punkt 2 (mp)

Mikael Johansson (mp) anför:

Som anförs i motion 2008/09:K360 har FN:s generalförsamling rekommenderat ett allmänt firande av internationella kvinnodagen, och i många länder har man beslutat att göra dagen till helgdag. Kvinnodagen är berättelsen om kvinnor som tillsammans fört en kamp för rättvisa och jämställdhet, fred och utveckling, och kvinnors kamp behövs i dag lika väl som förr. I motionen begärs att dagen ska göras till allmän helgdag. Jag är inte beredd att ställa mig bakom det förslaget, men jag anser att dagens betydelse bör markeras genom att den görs till allmän flaggdag.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:K241 av Johan Linander (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra Sveriges nationaldag från den 6 juni till exempelvis den 24 maj.

2007/08:K245 av Hillevi Larsson och Lars Wegendal (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ”kungliga” flaggdagar.

2007/08:K263 av Mats Pertoft (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förnya ordens- och titelväsendet i Sverige.

2007/08:K297 av Annelie Enochson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ett offentligt belöningssystem där ett återinförande av ordensväsendet ingår.

2007/08:K299 av Cecilia Wigström i Göteborg och Karin Granbom Ellison (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Europadagen bör bli en allmän flaggdag.

2007/08:K304 av Hans Backman (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utse Europadagen, den 9 maj, till allmän flaggdag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att dagen för allmänna val till Europaparlamentet utses till allmän flaggdag.

2007/08:K319 av Marianne Watz (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphäva ordensreformen från 1974.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra ett reformerat ordensväsen.

2007/08:K327 av Betty Malmberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Du gamla, du fria ska antas officiellt som varande Sveriges nationalsång.

2007/08:K339 av Allan Widman m.fl. (fp, m, c):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om inrättandet av en ”riksdagens hedersmedalj för internationell insats” att tilldelas den som vid internationell insats med fara för eget liv gjort en särskilt berömlig gärning.

2007/08:K399 av Eva Johnsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge ”Du gamla, du fria” officiell status som Sveriges nationalsång.

2007/08:K400 av Magdalena Andersson och Bengt-Anders Johansson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om allmän flaggdag på Europadagen den 9 maj.

2007/08:K402 av Chatrine Pålsson Ahlgren och Cecilia Magnusson (kd, m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att reformera det offentliga ideella belöningssystemet.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09:K242 av Hans Rothenberg och Lars-Arne Staxäng (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Europadagen den 9 maj samt dagen för val till Europaparlamentet blir allmänna flaggdagar.

2008/09:K249 av Ulf Grape (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nationellt regelverk för den svenska flaggan.

2008/09:K272 av Göran Montan (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av ett ordensväsen.

2008/09:K276 av Hans Backman (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utse Europadagen, den 9 maj, till allmän flaggdag.

2008/09:K280 av Johan Linander (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra Sveriges nationaldag från den 6 juni till exempelvis den 24 maj.

2008/09:K285 av Marianne Watz (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphäva ordensreformen från 1974.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra ett reformerat ordensväsen.

2008/09:K298 av Lars Wegedal (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kungliga flaggdagar.

2008/09:K360 av Anne Ludvigsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att byta någon av de nuvarande helgdagarna mot internationella kvinnodagen som helgdag.

2008/09:K375 av Cecilia Wigström i Göteborg och Karin Granbom Ellison (båda fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Europadagen bör bli en allmän flaggdag.

2008/09:K396 av Lennart Sacrédeus och Eva Johnsson (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av tydlighet avseende "Du gamla, du fria" såsom Sveriges officiellt antagna nationalsång.